BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
CENTRALIZUOTO VIDAUS AUDITO SKYRIUS

BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2024 METŲ ADMINISTRACINĖS NAŠTOS MAŽINIMO PRIEMONIŲ VYKDYMO VERTINIMAS

VIDAUS AUDITO ATASKAITA

2025 m. vasario 10 d. Nr. T4-5
Biržai

TURINYS

1. ĮVADINĖ DALIS 3
2. DĖSTOMOJI DALIS 4
2.1. Pastebėjimai ir išvados dėl administracinės naštos mažinimo priemonių, numatytų strateginiame plane, įgyvendinimo 5
3. VIDAUS KONTROLĖS VERTINIMAS 6

1. ĮVADINĖ DALIS

Vidaus audito atlikimo motyvai

Biržų rajono savivaldybės administracijoje, vykdant Centralizuoto vidaus audito skyriaus 2025 metų veiklos planą bei vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymu[1], atliktas Administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo vertinimo vidaus auditas.

Vidaus audito atlikimo terminas

Vidaus auditas pradėtas 2025 m. sausio 20 d. ir baigtas 2025 m. vasario 10 d.

Vidaus audito apimtis

Audituojamas subjektas – Biržų rajono savivaldybės administracija (Bendrasis skyrius). Audituojama sritis – Biržų rajono savivaldybės strateginiame 2024–2026 metų veiklos plane administracinei naštai per 2024 metus mažinti patvirtintos priemonės. Audituojamas laikotarpis – 2024 metai.

Vidaus audito tikslas

Patikrinti ir įvertinti, kaip per 2024 metus buvo vykdomos Biržų rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginiame veiklos plane[2] ir Biržų rajono savivaldybės administracijos 2024 metų metiniame veiklos plane[3] numatytos administracinės naštos mažinimo priemonės.

Vidaus audito metodai

Vidaus auditas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus audito kontrolės ir vidaus audito įstatymu, Centralizuoto vidaus audito skyriaus vidaus audito metodika, patvirtinta Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. sausio 10 d. įsakymu Nr. A-15 „Dėl Biržų rajono savivaldybės administracijos centralizuoto vidaus audito skyriaus metodikos pakeitimo“, kitais norminiais teisės aktais, reglamentuojančiais vidaus auditą.

Vidaus auditas atliktas taikant analizės, dokumentų tikrinimo procedūras, kurių metu išanalizuotos Biržų rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginiame veiklos plane[4], 2024 metų metiniame veiklos plane[5] numatytos administracinės naštos mažinimo priemonės, Savivaldybės administracijos bendrojo skyriaus pateikti duomenys dėl administracinės naštos mažinimo. Taikomos apklausos, patvirtinimo procedūros, analizuojama pateiktos informacijos atitiktis teisės aktų, reglamentuojančių administracinės naštos mažinimą, reikalavimams.

Vidaus audito vertinimo kriterijai

2024 metų administracinės naštos mažinimo priemonių vertinimo kriterijai:

- Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas;
- Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymas;
- Biržų rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginis veiklos planas[6];
- Biržų rajono savivaldybės administracijos 2024 metų metinis veiklos planas[7].

---

[1] Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymas, 7 str. 3 p.

[2] Biržų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 1 d. spendimas Nr. T-1 „Dėl Biržų rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

[3] Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. balandžio 24 d įsakymas Nr. A-207 „Dėl Biržų rajono savivaldybės administracijos 2024 metų metinio veiklos plano patvirtinimo“.

[4] Biržų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 1 d. spendimas Nr. T-1 „Dėl Biržų rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

[5] Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. balandžio 24 d įsakymas Nr. A-207 „Dėl Biržų rajono savivaldybės administracijos 2024 metų metinio veiklos plano patvirtinimo“.

[6] Biržų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 1 d. spendimas Nr. T-1 „Dėl Biržų rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

[7] Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. balandžio 24 d įsakymas Nr. A-207 „Dėl Biržų rajono savivaldybės administracijos 2024 metų metinio veiklos plano patvirtinimo“.

Vidaus audito vykdytoja
Centralizuoto vidaus audito vidaus auditorė (vyriausioji specialistė) Oksana Mociūnienė.

2. DĖSTOMOJI DALIS

Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymo tikslas – užtikrinti darnų administracinės naštos mažinimo procesą, orientuotą į piliečių, verslo subjektų ir valstybės interesus, kuo mažesnėmis sąnaudomis pasiekti teisės aktuose numatytus tikslus. Administracinės naštos sąvoka apibrėžta kaip laiko sąnaudos ir finansinės išlaidos, kurias patiria ar gali patirti asmenys vykdydami teisės aktuose nustatytus ar teisės aktų projektuose siūlomus nustatyti informacinius įpareigojimus.[8] Šiuo įstatymu taip pat siekiama užtikrinti administracinės naštos stebėseną, ypač nepagrįstos administracinės naštos mažinimą.

Vadovaujantis Administracinės naštos mažinimo įstatymo[9] nuostatomis, administracinės naštos mažinimo priemonės turi būti įtraukiamos į savivaldybių taryboms teikiamus tvirtinti savivaldybių strateginių veiklos planų projektus, o Savivaldybių centralizuotos vidaus audito tarnybos pasibaigus pusmečiui vertina, kaip vykdomos administracinės naštos mažinimo priemonės ir ataskaitos dėl administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo vertinimo skelbiamos savivaldybių interneto svetainėse.

Biržų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 1 d. sprendimu Nr. T-1 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintas 2024–2026 metų strateginis veiklos planas, kurio savivaldybės valdymo programos Nr. 005 vienas iš uždavinių (toliau – Uždavinys) užtikrinti savivaldybės darbo organizavimą, teisės aktais numatytų funkcijų vykdymą, padidinti savivaldybės teikiamų viešųjų paslaugų efektyvumą bei pagerinti žmogiškųjų išteklių kompetencijas. Taip pat uždaviniu[10] numatoma mažinti administracinę naštą, įgyvendinant nurodytas priemones.

Pagal Strateginio planavimo Biržų rajono savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašo[11] 2.3. p. – **Biržų rajono savivaldybės administracijos, administracijos struktūrinių teritorinių padalinių ir savivaldybės biudžetinių įstaigų metiniai veiklos planai** – dokumentai detalizuojantys strateginio veiklos plano įgyvendinimą, kurie rengiami atsižvelgiant į savivaldybės biudžete numatomus joms skirti asignavimus per vienerius metus. Vertinant administracinės naštos mažinimo priemonių per 2024 metus vykdymą, analizuota ir Biržų rajono savivaldybės administracijos 2024 metų metiniame veiklos plane[12] numatytos administracinės naštos mažinimo priemonės ir jų vykdymo vertinimo kriterijai.

2.1. Pastebėjimai ir išvados dėl administracinės naštos mažinimo priemonių, numatytų strateginiame plane, įgyvendinimo

Audito metu buvo analizuojama Biržų rajono savivaldybės 2024–2026 m. strateginiame veiklos plane uždavinio Nr. 005 numatyta priemonė Nr. 005-08-01-02 „Savivaldybės administracinės naštos mažinimo priemonių įgyvendinimas“ (1 lentelė).

[8] Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymas, 2 str. 1 d.
[9] Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymas, 6 str. 1 d., 7 str. 3 d.
[10] Biržų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 1 d. sprendimu Nr. T-1 patvirtintas Biržų rajono savivaldybės 2024-2026 metų strateginis veiklos plano, 1.5 priedas.
[11] Biržų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. T-7 „Dėl Strateginio planavimo Biržų rajono savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašo“ (nauja redakcija patvirtinta Biržų rajono savivaldybės tarybos 2023 m. lapkričio 3 d. sprendimu Nr. T-314).
[12] Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. balandžio 20 d įsakymas Nr. A-351„Dėl Biržų rajono savivaldybės administracijos 2023 m. metinio veiklos plano patvirtinimo“.

1 lentelė.

Programos uždavinio, priemonės kodas	Uždavinio, priemonės pavadinimas, finansavimo šaltinis	2024-ųjų m. asignavimai ir kitos lėšos	2025-ųjų m. asignavimai ir kitos lėšos	2026-ųjų m. asignavimai ir kitos lėšos	Savivaldybės strateginio plėtros plano priemonės kodas
005-08-01-02	Savivaldybės administracinės naštos mažinimo priemonių įgyvendinimas	0,000	0,000	0,000	8.1.4.; 1.1.6.

Biržų rajono savivaldybės taryba patvirtino Biržų rajono savivaldybės 2024-2026 metų strateginį veiklos planą[13], kuriame Savivaldybės valdymo programos vienas iš uždavinių Nr. 005-08-01: užtikrinti savivaldybės darbo organizavimą, teisės aktais numatytų funkcijų vykdymą, padidinti savivaldybės teikiamų viešųjų paslaugų efektyvumą bei pagerinti žmogiškųjų išteklių kompetencijas.

Tos pačios programos uždavinio priemone[14] Nr. 005-08-01-02 siekiama mažinti administracinę naštą, įgyvendinant nurodytas priemones, taupančias piliečių verslo subjektų ir valstybės finansinius, materialinius ir nematerialinius išteklius <...>. Planuojama parengti ir įgyvendinti administracinės naštos mažinimo planą <...>.

Atkreipiamas dėmesys, kad 2024–2026 metų strateginiame veiklos plane detaliai nenurodytos savivaldybės administracinės naštos mažinimo priemonės, nepaskirtas priemonės vykdytojas (1 lentelė). Už šio uždavinio koordinavimą Biržų rajono savivaldybės mero potvarkiu[15] paskirta Biudžeto skyriaus vedėja. Savivaldybės administracinės naštos mažinimo priemonės atsakingas vykdytojas detalizuotas metiniame 2024 m. veiklos plane (Bendrojo skyriaus vedėja), kuris patvirtintas 2024 m. balandžio 24 d.

Siekiant įvertinti, kaip vykdomas administracinės naštos mažinimo priemonių planas, Biržų rajono savivaldybės bendrajam skyriui buvo pateikta apklausos anketa. Užpildytos anketos duomenys pateikti 2 lentelėje.

2 lentelė.

Uždavinio, priemonės kodas	Darbo kodas	Priemonės pavadinimas	Įvykdymo terminas	Priemonės vykdytojo pavadinimas	Užduoties, priemonės, darbo vertinimo kriterijus	Informacija apie vykdymą
005-08-01-02		Savivaldybės administracinės naštos mažinimo priemonių įgyvendinimas	2024 m.	Bendrasis skyrius, 9	Parengtas administracinės naštos mažinimo planas, vnt.-1	Priemonių planas neparengtas
					Įgyvendintas administracinės naštos mažinimo planas, vnt.-1	
	01	Administracinės naštos mažinimo plano parengimas	2024 m.	Vedėja Deimantė Prunskienė	Parengtų ir patvirtintų planų skaičius, vnt.-1	Parengtas 2025 m. priemonių planas Biržų rajono administracijos direktoriaus 2024 m. lapkričio 18 d. įsakymas Nr. A-592

[13] Biržų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 1 d. sprendimu Nr. T-1 patvirtintas Biržų rajono savivaldybės 2024-2026 metų strateginis veiklos planas.

[14] Biržų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 1 d. sprendimu Nr. T-1 patvirtintas Biržų rajono savivaldybės 2024-2026 metų strateginis veiklos planas.

[15] Biržų rajono savivaldybės mero 2023 m. gruodžio 13 d. potvarkis Nr. M-475 „Dėl savivaldybės strateginių veiklos programų rengimo ir jų koordinatorių paskyrimo“, 5 p.

2024 metų metiniame veiklos plane[16] nurodyta, kad administracinės naštos mažinimo priemonių plano parengimo ir įgyvendinimo terminas 2024 metai. Išanalizavus pateiktą informaciją, nustatyta, kad 2024 metais parengtas 2025 metų administracinės naštos mažinimo priemonių planas (3 lentelė) ir patvirtintas 2024 m. lapkričio 18 d. Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus[17] įsakymu.

3 lentelė.

Eil. Nr.	Priemonė	Priemonės įvykdymo vertinimo kriterijus	Įvykdymo terminas	Siektina reikšmė	Vykdytojas
1. Administracinės naštos mažinimo proceso užtikrinimas (kuo mažesnėmis sąnaudomis pasiekti teisės aktuose numatytų tikslų)					
1.1.	Tobulinti dokumentų valdymo procesus savivaldybėje	Tobulintinų procesų skaičius DVS	2025 m.	Atsisakyti gautų ir siunčiamų popierinių dokumentų	Bendrasis skyrius
1.2.	Reguliariai peržiūrėti ir Viešųjų ir administracinių paslaugų portale koreguoti administracinių paslaugų aprašymus	Nuolat peržiūrimų ir atnaujinamų administracinių paslaugų aprašų skaičius. Administracinių paslaugų teikimo aprašymai, atsižvelgiant veiklos ir teisės aktų, reglamentuojančių šių paslaugų teikimą, pakeitimus, peržiūrimi ir prireikus atnaujinami ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo tokių pasikeitimų įsigaliojimo dienos	2025 m.	Kiekvienas struktūrinis padalinys ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo informacijos pasikeitimo įsigaliojimo dienos peržiūri administracinių paslaugų aprašymus ir esant poreikiui atnaujina informaciją	Pagal kompetenciją savivaldybės administracijos struktūriniai padaliniai
1.3.	Diegti naujas ir tobulinti jau veikiančias informacines sistemas	Įdiegtų ar patobulintų informacinių sistemų skaičius	2025 m.	1 vnt.	Bendrasis skyrius

2024 metams administracinės naštos mažinimo priemonių planas nebuvo parengtas, todėl administracinės naštos priemonių vykdymo nebuvo galimybės įvertinti. Savivaldybės administracinės naštos mažinimo priemonių įgyvendinimo vertinimas bus atliekamas už 2025 metus.

Išvada: nustatyta, kad 2024 metams administracinės naštos mažinimo priemonių planas nebuvo parengtas, todėl administracinės naštos priemonių vykdymo nebuvo galimybės įvertinti. 2024 metais parengtas ir patvirtintas 2025 metų administracinės naštos mažinimo priemonių planas.

3. VIDAUS KONTROLĖS VERTINIMAS

Vidaus kontrolė – viešojo juridinio asmens rizikos valdymui jo vadovo sukurta kontrolės sistema[18]. Siekiant viešajam juridiniam asmeniui strateginiuose planavimo dokumentuose numatytų tikslų, turi būti nustatomi ir analizuojami rizikos veiksniai ir kuriama vidaus kontrolė, kurios tikslai – padėti užtikrinti, kad viešasis juridinis asmuo[19]:

1) laikytųsi teisės aktų, reglamentuojančių viešojo juridinio asmens veiklą, reikalavimų;

2) saugotų turtą nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ar kitų neteisėtų veikų;

3) vykdytų veiklą laikydamasis patikimo finansų valdymo principo, grindžiamo ekonomiškumu, efektyvumu ir rezultatyvumu;

4) teiktų patikimą, aktualią, išsamią ir teisingą informaciją apie savo finansinę ir kitą veiklą.

[16] Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. balandžio 24 d įsakymas Nr. A-207 „Dėl Biržų rajono savivaldybės administracijos 2024 metų metinio veiklos plano patvirtinimo".

[17] Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. lapkričio 18 d. įsakymų Nr. A-592 patvirtintas 2025 m. Administracinės naštos mažinimo priemonių planas.

[18] Lietuvos Respublikos 2002 m. gruodžio 10 d. vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 2 str. 7 d. (suvestinė redakcija nuo 2024-01-01).

[19] Lietuvos Respublikos 2002 m. gruodžio 10 d. vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 4 str. 1 d. (suvestinė redakcija nuo 2024-01-01).

Biržų rajono savivaldybės 2024–2026 m. strateginiame veiklos plane numatyta priemonė Nr. 005-08-01-02 „Savivaldybės administracinės naštos mažinimo priemonių įgyvendinimas“. 2024 metams administracinės naštos mažinimo priemonių planas nebuvo parengtas.

Atsižvelgiant į pateiktą informaciją apie administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymą, daroma išvada, kad Savivaldybės administracijoje vidaus kontrolė administracinės naštos mažinimo srityje yra sukurta tačiau vykdoma iš dalies. Savivaldybės administracijos **vidaus kontrolė** administracinės naštos mažinimo srityje **vertinama patenkinami.**

Centralizuoto vidaus audito skyriaus vedėja — Nida Karitonienė

Centralizuoto vidaus audito skyriaus vidaus auditorė (vyriausioji specialistė) — Oksana Mociūnienė